

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Antwerpen

Hof ter Linden

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Hof ter Linden
Provincie:	Antwerpen
Gemeente:	Edegem
Deelgemeente:	Edegem
Bron:	Schepping: 2015-09-25 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301477
Coördinaten:	Breedte: 4.43630480108 Lengte: 51.1613447207

Primaire tekst

Domein Hof ter Linden bevindt zich op het grondgebied van de gemeente Edegem, in de rand van de stedelijke agglomeratie Antwerpen.

Historiek

Domein Hof ter Linden, voor het eerst vermeld in 1277, is een leen- en laathof van het voormalige gehucht Edegem en is gegroeid uit het zogenaamde 'Ter Borch'. Al snel overtrof het 'Ter Borch' en groeide het uit tot het dorpskasteel. Het kasteel Hof ter Linden werd in zijn nog bewaarde vorm opgetrokken in 1770-1773 door Simon-Josephus de Neuf naar ontwerp van Coreblom.

Op de kabinetskaart van de Ferraris (1770-1778) is het kasteel binnen de rechthoekige omgrachting duidelijk zichtbaar. Het betreft een omgrachting in drie onderdelen: een voorhof toegankelijk via een lange dreef vanuit het dorp, een wooneiland waarop het kasteel staat en ten noorden van het kasteel een derde eiland met een parkaanleg. Rondom de omgrachting zijn dreven zichtbaar. Ten zuidwesten van het kasteel Hof ter Linden is op de Ferrariskaart een omgrachte hoeve ("*Cense Jesuiten hoeven*") aangegeven. Hier lijkt niets meer van bewaard te zijn gebleven. Ook ten noordoosten bevindt zich een cirkelvormige site met walgracht. Ook deze lijkt te zijn opgegaan in de verkavelingen rondom het domein. Het kasteeldomein en de hoeven worden omringd door landbouwgronden met verspreid enkele bosperceeltjes. De familie d'Oultremont liet in de 19de eeuw het park rond het kasteel heraanleggen. De kaart van Vandermaelen (1846-1854) geeft een gelijkaardige landschapopbouw weer voor het park en omgeving. Ten noorden van het kasteel is de vorm van Fort V reeds duidelijk herkenbaar.

Beschrijving

Het Hof ter Linden is een classicistisch kasteel, omgeven door een nagenoeg rechthoekige omgrachting en vergezeld van een T-vormige vijver. Het kasteel bevindt zich in de zuidoostelijke hoek van de omgrachting. Het domein is ommuurd en toegankelijk via een centrale smeedijzeren poort in Lodewijk XVI-stijl, uitgevoerd door Lodewijk Van Boeckel (eind 19de-begin 20ste eeuw), die uitgaat op het geplaveide neerhof. Aan de oost- en westzijde staan identieke, rechthoekige koetshuizen en stallen, alsook een rechthoekige oranjerie. De noordelijke zijde van het neerhof wordt afgesloten door een beschilderde balustrade van hardsteen met centrale brug. De vijver is aan de zuidzijde afgezet met een beschilderde balustrade van hardsteen met centrale opening geflankeerd door postamenten waarop sfinxen staan. Rondom de vijver staan talrijke witgeschilderde beelden op sokkels.

Het kasteeldomein, bestaande uit graslanden en loofbos, is sterk beboomd en heeft dendrologische waarde. Aansluitend bij de westelijke remise bevindt zich achter de hofgracht een gevlochten weerhaag van gewone beuk (*Fagus sylvatica*). Langs de

zuidkant van Hof ter Linden situeert zich een dubbele dreef van opgaande zomerlindes (*Tilia platyphyllos*), die de verbinding vormt met de Sint-Antoniuskerk, ook gekend als de kapel Sint-Antonijs de Eremijt. Het betreft een georiënteerde, grotendeels gotische kruiskerk uit de 16de-17de eeuw met een westelijke toren uit de 15de eeuw en zijbeuken van 1888. Waarschijnlijk werd op deze plaats omstreeks 1300 een stenen kerk gebouwd ter vervanging van een kapel; de huidige toren gaat waarschijnlijk terug tot de 15de eeuw. In 1585 brandde de kerk nagenoeg volledig af, uitgezonderd de muren van het schip, transept, koor en de toren zodat wat we vandaag waarnemen grotendeels teruggaat tot de 17de eeuw. Het kerkgebouw wordt omgeven door een omhaagde tuin met struikgewas en bomen. De 260 meter lange dreef vormt de historische verbinding tussen het kasteel en de kerk en is tevens de ingang tot het kasteeldomein. Ten noordwesten van het kasteel situeert zich het parkbos.

Auteur: Cox, Lise

Auteur: De Borgher, Marc

Auteur: De Clippel, Jean-Yves

Auteur: Meesters, Ludo

Auteur: Mortier, Sophie

Auteur: Van Olmen, Mira

Auteur: Van der Linden, Geert

Auteur: Wylleman, Linda

Datum: 2015

Titel Text: Hof ter Linden (actualisatie)

Grafische documenten

Kruishaag bij de hoeve van Ter Linden (Michiels, Marijke, 10-02-2015, ©Vlaamse Gemeenschap)

Kruishaag naast de bijgebouwen (Michiels, Marijke, 10-02-2015, ©Vlaamse Gemeenschap)

Edegem Drie Eikenstraat Zomerlindendreef (Van der Linden, Geert, 02-09-2013, ©Vlaamse Gemeenschap)

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Antwerpen
Hof ter Linden

Edegem Drie Eikenstraat 1-5 (Vlaamse Gemeenschap, 01-01-1970, ©Vlaamse Gemeenschap)

Hek aan de dreef van Ter Linden (Michiels, Marijke, 10-02-2015, ©Vlaamse Gemeenschap)

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Antwerpen
Hof ter Linden

Dreef naar kasteel Ter Linden (Michiels, Marijke, 10-02-2015, ©Vlaamse Gemeenschap)

Edegem Drie Eikenstraat 1-5 (Vlaamse Gemeenschap, 01-01-1970, ©Vlaamse Gemeenschap)

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Antwerpen
Hof ter Linden

Toegangshek van het kasteel Ter Linden (Michiels, Marijke, 10-02-2015, ©Vlaamse Gemeenschap)

Edegem Drie Eikenstraat 1-5 (Vlaamse Gemeenschap, 01-01-1970, ©Vlaamse Gemeenschap)

Edegem Drie Eikenstraat 1-5 (Vlaamse Gemeenschap, 01-01-1970, ©Vlaamse Gemeenschap)

Edegem Jacob de Roorestraat zonder nummer (Vlaamse Gemeenschap, 03-05-1985, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Topografische kaart van België, Philippe Vandermaelen, uitgegeven in 1846-1854, schaal 1:20.000.

Topografische basiskaart numerieke reeks, Nationaal Geografisch Instituut, uitgegeven in 2009, schaal 1:10.000.

COX L., VAN DER LINDEN G. & WYLLEMAN L. s.d.: *Zomerlindendreef Hof ter Linden* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/ile/boom/1462> (geraadpleegd op 6 maart 2015).

Databank Landschapsatlas Vlaanderen [CD-rom uitgegeven door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Monumenten en Landschappen], *Ankerplaats Hof ter Linden en Fort V A10027*, 2001.

VAN DER LINDEN G. & WYLLEMAN L. s.d.: *Beuken kruishaag Hof ter Linden* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/ile/boom/1460> (geraadpleegd op 6 maart 2015).

WYLLEMAN L. 1985: *Kasteel met park Hof ter Linden* [online], <https://inventaris.onroerendergoed.be/dibe/relict/12915> (geraadpleegd op 6 maart 2015).

Relaties

<https://inventaris.onroerendergoed.be/aanduidingsobjecten/7390>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/120678>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/131460>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/12915>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/12911>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/131462>

Beknopte karakterisering

Datering: 19de eeuw, derde kwart 18de eeuw, eerste helft 17de eeuw

Typologie: afsluitingshagen, beelden, bruggen, dreven, gevlochten hagen, hekken, landhuizen, omheiningsmuren, opgaande bomen, parkbossen, parken, sites met walgracht, vijvers